

MARGARETA *bladet*

Nr 4 • Årgång 91 • November 2012 – februari 2013

Utställning – Nya kyrkfönster
sidan 11

Ny kyrkoherde och diakon
sidan 12

Intervju
Kyrkvärdarna
sidan 14

Luciafirande
sidan 7

Olav Digre och Dag Hammarskjöld

ETT SVENSK-NORSKT SOMMARMINNE stiger fram i höstmörkret. Vi var åtta vandrare som i somras anmält oss att vandra längs en gammal pilgrimsväg från Sverige till Nidaros. Vi ville komma fram till målet på Olavsdagen den 29 juli, då det är stora festligheter i Trondheim. Men vi hade bara tre dagar på oss. Räkna man tre dagsetaper bakåt längs Jämt-Norgevegen så kommer man till järnvägsstationen i Hell nära Vernes flygplats. Vilket ställe att börja en pilgrimsvandring på! Datum för starten var givet: 26 juli.

Första etappen gick till ett härbärge på en gård där ett gammalt par bjöd på väff-

lor. Sen blev stigen både jobbig och svår att urskilja fram till en skogsbilväg vid Nygardsvollen, statsminister Kristian Nygardsvolds barndomshem. Den ledde till en tröndergård där Konstantine och Bernt Folden Kvam renoverat ett hus till perfekt övernattnings för åtta vandrare.

Man kan ta fram något att tänka på under en pilgrimsvandring. Här blev det naturligt med lite historia om Olav Haraldsson, också kallad Olav Digre eller Hellig Olav. På samma stig som vi hade folk i århundraden gått till Nidarosdomen och hans grav. Men när vi läste ur Snorre kändes det som en dammig historia, med krigshistoria och vidskepelse. Det är oklart om det var kristnandet av landet eller ett rent erövringskrig. Och undren kring Olav verkade klart uppdiktade, i den tidens stil.

När det nästa dag blev paus vid "Kvilestein" kändes det bättre, mer närgånget att ta fram Dag Hammarskjöld och hans *Vägmärken*. Den som gjort anteckningarna vid vägkanten, vägmärkena, delar med sig av sina tankar och erfarenheter. Det har ju just gått 50 år sedan hans ännu ouppklarade dödskrasch vid inflygningen till Ndola. Hans efterlämnade ord känns angelägna. "Den längsta resan är resan inåt". Och vår guidebok utvecklar: "Det är livets resa det handlar om, Livet som vandring, rörelse, uppbrott. Det betyder att vi ständigt måste

vända våra ansikten mot framtiden, ovissheten, det stora okända. Det förutsätter grundtillit och modet att våga släppa taget. Modet att gå vidare infinner sig som en gåva längs vägkanten".

Vi tänkte på Hammarskjölds ord när vi under tystnad gick från "Kvilestein", försökte undvika att snubbla på skogsstigen, passerade en tjärn med näckrosor som låg som ett smycke i skogen. Och så småningom kom fram till Trondheimsfjorden och äntligen såg Nidarosdomen i fjärran.

Det har gått sju år sedan jag med pensioneringen slutade som präst i Margareta kyrkan. Min sista söndag i tjänst sjöng vi bland annat "Må din väg gå dig till mötes". Som synes har jag fortsatt att vandra, nu oftast på jämtländska stigar. Och Hammarskjöld har ofta varit i mina tankar, med *Vägmärken* och hans liv med dess dramatiska slut. Jag har sett ett stort och bestående värde i hans livshållning, tanke- och handlingsätt, och kommer nog att anknyta till det under de två månader som jag nu lovat vikariera i Margareta kyrkan.

Jag gläder mig åt att, med min Barbro, få träffa gamla och nya vänner. Väl mött!

Örjan Lundqvist
Vikarierande kyrkoherde

Örjan Lundqvist var kyrkoherde i Margareta kyrkan 1983-2005. I november-december kommer han tillbaka och vikarierar som kyrkoherde.

Foton: Siv-Britt Olofsson

Expeditionens öppettider:
Helgfri måndag-fredag kl 9-12

Kontaktuppgifter
Hammersborg Torg 8B, 0179 Oslo
Tel: 23 35 32 50
Mail: oslo@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.svenskakyrkan.se/oslo
Bank: Handelsbanken
Norskt konto: 9046 05 05711
Svenskt konto: 6370 373 885 768

Redaktionskommitté för Margaretabladet:
Gunnar Prytz Leland, Hélène Tranell, Solveig Kommandantvold, Marie-Anne Sekkenes, Hanna Hummelbo.

Upplaga 2400 ex. Tidningen är gratis.

Ansvarig utgivare: Örjan Lundqvist
Omslagsbild: Luciafirande i Margareta kyrkan.
Foto: Svenska Margareta kyrkan
Foton i tidningen ägs av Svenska Margareta kyrkan om inte annat anges.
Redaktör och grafisk form: Hanna Hummelbo
Tryckt av: Zoom Grafisk

Personal
Örjan Lundqvist
Vik. kyrkoherde (präst)
Kontor: 23 35 32 60
Mobil: 97 03 14 92
Mail: orjanlundqvist@telia.com

Kajsa Kvarned
Komminister (präst)
Mobil: 92 22 11 86
Mail: kajsa.kvarned@svenskakyrkan.se

Ella-Britt Eriksson
Församlingspedagog
Mobil: 92 22 55 32
Mail: ellabritt.eriksson@svenskakyrkan.se

Sven Åke Svensson
Kyrkomusiker/organist
Mobil: 97 70 84 20
Mail: svenake.svensson@svenskakyrkan.se

Emmy Algefors
Kyrkomusiker/kantor
Mobil: 92 22 43 43
Mail: emmy@emmyalgefors.se

Birgitta Hallqvist
Assistent med social inriktning
Mobil: 45 27 18 72

Nathalie Fagerström
Ungdomsassistent, projektanställd – Ung i Oslo
Mobil: 47 29 01 86
Mail: nathaliefagerstrom@gmail.com

Martina Eberhardsson
Husmor
Mobil: 98 88 52 52
Mail: martina.eberhardsson@svenskakyrkan.se

Georg "Jojje" Holmberg
Husfar
Mobil: 45 60 09 90
Mail: georg.holmberg@svenskakyrkan.se

Daniel Löfgren
Vaktmästare
Mobil: 93 67 90 95
Mail: daniel.lofgren@svenskakyrkan.se

Hanna Hummelbo
Expedition, informatör
Tel: via expeditionen 23 35 32 50
Mail: hanna.hummelbo@svenskakyrkan.se

Innehåll

Ledare: Olav Digre och Dag Hammarskjöld	2
En dramatisk historia	4
Projekt: Ung i Oslo	5
Julbasar	6
Luciafirande	7
Kalender	8-9
KYRKNYTT	
Nytt från kyrkorådet	10
Utställning – nya fönster till kyrkan	11
Ur kyrkoboken	11
Tack och hej då, Emmy	11
Välkomna, Per Anders och Kristina!	12
Satellitförsamlingarna	13
Intervju: Kyrkvårdarna i Margareta kyrkan	14
Barnens sida	16

En dramatisk historia

Få svenska utlandsförsamlingar har haft en så dramatisk historia som Margaretaförsamlingen. Alla minns den senaste dramatiken då Anders Behring Breiviks bomb i regeringskvarteret även sprängde sönder Margareta-kyrkans fönster.

Men redan vid församlingens bildande lurade en viss dramatik. Man kan säga att viljan till sammanhållning mellan Oslosvenskarna var ett svar på unionsupplösningen 1905. Då rann sinnet ibland både på den norska och den svenska sidan. Det sägs att svenska specialarbetare på Christiania Spigerverk fann det tryggast att gå tre och tre när man var nere i Sagene! Men det hela lade sig bland annat då Oslo kommun generöst upplät en centralt belägen tomt till det svenska kyrkbygget. Förbrödringen har fortsatt, och något annat är väl urskiljbart endast vid ett och annat idrottsligt sammanhang.

Senare dramatik har haft att göra med att Margaretaförsamlingen med det norska samhället delade upplevelserna och påfrestningarna under andra världskriget och den tyska ockupationen 1940-45. De som har personliga minnen av detta är inte många idag. Men sådana minnen kunde komma i dagen ännu på 1990-talet.

Jag minns en onsdagsträff då. Kvällen innan hade en grupp tyska scouter ringt på kyrkans dörr i ösregnet. De kom från en fjällvandring i Jotunheimen, men hade inte hittat något golv att sova på i Oslo. Jag erbjöd församlingssalen till de trevliga ungdomarna, och som tack ville de gärna sjunga med sina gitarrer vid träffen dagen efter. Då kom de inmarscherande i scoutkläder, sjungande "Vi går över dagstänkta berg" på tyska. Alfild Drivdahls ansikte stelnade till, hon reste sig och gick ut. Gestapo hade marscherat in i hennes hem en gång på jakt efter sonen som hade delat ut flygblad för Hjemmefronten. Sonen satt under ett bord, dold av bordsduken, och klarade sig.

Oskar Tängberg var flitig i Margareta kyrkan på 1980-talet. Han hade med sin bror kommit som busschaufför till Oslo från Bullaren på 30-talet. Hans brorson hade blivit fängslad på Akershus under ockupationen. När motståndsrörelsen hade sprängt en tysk båt i hamnen plockade man ut 15 av de fängslade och arkebuserade dem summariskt. Där står namnet Tängberg på stenen vid retterstedet. Så närgånget kunde även Oslosvenskarna få kännning med den tidens terror.

Dåvarande kyrkoherden Axel Weebe har berättat om det dagliga livet och Svenska Norgehjälpens insats

Barnbespisningen i Margareta kyrkan under andra världskriget.

Folke Bergh och hans hustru Aina Bergh 1942.

under krigsåren i sin skrift *Trettio år som svensk präst i Oslo*. Hans unge biträdande pastor Folke Bergh är bara nämnd i en fotnot där. Man kan förstå att Folke Bergh ville komma igen.

Och det gjorde han med besked. I korrespondensen med sin dåvarande fästmö Aina hade han skrivit ned färskare intryck av livet till vardags och den roll som Margareta kyrkan kom att spela under ockupationsåren. Det blev sedan till en bok, *Svensk kyrka i ockuperad stad*. I den får man en detaljrik, spännande, ibland festlig skildring av personer och händelser, och en initierad skildring av barnbespisningen, matpaketen från Sverige och den utdelning av skor och kläder som var led i ett humanitärt och socialt arbete.

Senare fullföljde Folke Bergh genom att redigera och utge den dagbok som Axel Weebe skrev under krigsåren 1940-45 och som denne hade bestämt skulle vara hemlig i 50 år – *Krigsdagbok 1940-1945*. Där finns skildringar dag för dag av vad som hände i Oslo och Norge, vad han fått höra om tysk terror, anekdoter, upplysningar från diplomater hem till Sverige om nödhjälp, kontakter med vanliga människor, med motståndsmän och med makthavare. En utomordentlig källa om Margareta kyrkan mitt i dramatiken.

Folke Bergh var den siste kvarlevande av dem som under krigsåren var verksamma i Margaretaförsamlingens tjänst. En och annan minns hans resliga gestalt från ett sommarvikariat på 1980-talet. Han avled nu i somras, 95 år gammal. Vi är honom stort

tack skyldig för att han gett oss möjlighet att komma Margaretaförsamlingens dramatiska historia närmare.

Örjan Lundqvist

Böckerna finns att köpa i Margareta-kyrkan.

Ung i Oslo

Att jobba med ett projekt är alltid spännande, man får lov att prova på nya saker och blir det inte helt som man tänkt sig så justerar man lite och försöker igen. Denna höst har vi bland annat startat upp något så svenskt som "söndagsöppet", då hela söndageftermiddagen spenderas i Lärummet. Där spelar vi spel, fikar, läser tidningar och samtalar. Det har blivit en succé och varje söndag ekar det i bygget av alla skratt och glada utrop.

Vi har även provat att starta upp teatergruppen. Googlar man "svensk teater i Oslo" är det vi som dyker upp överst. Så jag hoppas det kommer fyllas på med medlemmar så vi får en ordentlig grupp att jobba med. Mycket kul att kunna bidra med lite dramatik i vardagen! Julspel och Musikalafton är redan inplanerat.

Nu är det snart nytt år och nya utmaningar står på schemat. Jag ser verkligen fram emot våren och allt kul som kommer hända här då. Mer om det kommer i nästa Margaretablad.

Nathalie Fagerström

På söndageftermiddagarna är det populärt att till exempel spela spel. Här spelas kortspelet Bohnanza och brädspelet Carcassonne.

Vill du vara med i teatergruppen?

Vi håller till i Lärummet på måndagar mellan 18-21. Gå gärna med i Facebookgruppen: "Svensk Teater Oslo".

Från och med nu är dessa aktiviteter i Lärummet:

Teatergrupp – måndagar 18.00–21.00 *OBS ny dag!*
Både större och mindre uppsättningar planerade. Kom och dramatisera.

18plus – onsdagar 19.00–22.00
Mötesplats med olika aktiviteter varje gång.

Söndagsöppet – söndagar 14.00–20.00
Söndagar är en dag då det inte händer så mycket och många är lediga. Efter kyrkkaffet så slår vi upp porten till Lärummet och fortsätter samtalen och fikandet.

Du som i sista stund vill anmäla dig som frivillig medhjälpare – anmäl dig snarast till Karin Ibenholt
karin.ibenholt@vikenfiber.no

Julbasar i Margaretakyrkan stämning – gemenskap – tradition

Många kommer tillbaka år efter år för en helhetsupplevelse av dofter, stämning, mingel, goda smörgåsar och bakverk, svenskt hantverk och lotterier.

Även i år kommer själva kyrkorummet vara öppet för besök, samtal eller en stilla stund.

Allt överskott från julbasaren går till välgörande ändamål – till Oslos behövande genom Bymisjonen och till Svenska kyrkan i Toronto som liksom Margaretakyrkan finns till för utlandssvenskar på olika sätt.

Nytt för i år är att basaren invigs med en andakt i kyrkan kl 11 för att sedan öppnas upp. Nytt är också att basaren pågår under två dagar istället för tre.

Välkommen till julbasaren som öppnas i kyrkan fredag kl 11.

Öppettider

Fredag 23 nov kl 11–18
Invigning kl 11

Lördag 24 nov kl 11–16

Glimtar från fjolårets julbasar

Luciafirande

I Margaretakyrkan firas Lucia på tre olika sätt: Barnens Luciatåg, Luciamorgon och Luciakonsalter.

Barnens Luciatåg

Söndagen 9 december kl 14 och 15

Minikörens och Barnkörens Luciatåg. Rekommenderas för barnfamiljer. Efteråt serveras glögg och pepparkakor i salen bredvid. Man behöver inte anmäla sig och det är fri entré.

Tänk på att komma i tid då kyrkan ofta blir full.

Luciamorgon – **nytt!**

Torsdagen 13 december kl 7.00

På morgonen går Ung kör Luciatåg. **I år är Luciamorgonens firande i kyrkan.** Det är fritt inträde. Portarna öppnar ca 6.45. Kom i tid!

Efteråt har man möjlighet att äta frukost i salarna (begränsat antal platser). Detta kostar 50 kr och ska bokas och betalas till expeditionen senast 9 december, mail: oslo@svenskakyrkan.se tel: 23 35 32 50

Obetalda bokningar är ogiltiga.

Betalning sker antingen i samband med verksamhet eller till kontoret på kontorstid (mån-fre kl 9-12). Ange vid anmälan vilken sätt du vill betala på. Kortbetalning kan göras både på kyrkans expedition och genom att berätta bankkortets nummer när du ringer eller mailar.

Luciakonsalter

Torsdagen 13 december kl 18.00 och 20.00

Fredagen 14 december kl 18.00

Konserten inleds med musik och Kammarkörens körsång. Därefter vandrar Ung körs Luciatåg in. Man får också höra en berättelse om Lucialegenden. Efter konserterna serveras glögg och pepparkakor i salen bredvid.

Biljetter till Luciakonsalterna säljs via Billett-service.no.

Priser

Ordinarie: 150 nok

Pensionär/honnör, student: 100 nok

Barnfamiljer rekommenderas att besöka Luciamorgonen eller barnens Luciatåg den 9 dec, se ovan.

Veckoprogram

Söndag

11.00 Gudstjänst (se kalendern).
Kyrkkaffe.
14.00–20.00 Söndagsöppet i Läsrummet.

Måndag

18.00–21.00 Teatergrupp i Läsrummet
(ingång 8E).
19.00–21.00 Ung kör i Stora salen
(ingång 8C).

Tisdag

13.00–16.00 Baby-café i Stora salen
(ingång 8C).
18.00–21.00 Hantverksgrupp i Läsrummet
(ingång 8E).
19.00–21.00 Kammarkören i Stora salen
(ingång 8C).

Onsdag

12.00 Onsdagsträff (ojämna veckor).
18.30 Kvällsmässa i kyrkan eller
Mariakapellet.
19.00–22.00 18plus i Läsrummet (ingång 8E)
eller annat ställe (se Facebook-
gruppen "artonplusoslo").

Torsdag

10.00–13.00 Baby-café i Stora salen
(ingång 8C).

Lördag

10.00–10.45 Minikören i Stora salen
(ingång 8C).
(Ungefär varannan lördag).
11.00–12.00 Barnkören i Stora salen
(ingång 8C).
(Ungefär varannan lördag).

facebook

Gilla sidan **Svenska kyrkan i Oslo**

18plus-gruppen: **artonplusoslo**

Babycfé-gruppen: **Babycfé Oslo**

Ung kör-gruppen:
Ung kör Margareta kyrkan

Kammarkör-gruppen:
Kammarkören Margareta kyrkan

Hantverksgruppen:
Hantverksgrupp Oslo

Teatergruppen: **Svensk Teater Oslo**

Gilla sidan **Söndagsöppet i Läsrummet**

Julbasar

Den årliga julbasaren där du kan hitta svensk mat, lotterier och hantverk av bästa kvalitet. Det finns också kaffeservering. Läs mer på sidan 6.
OBS! Ändrad tid sedan senaste åren.

Första Advent

Vi firar det nya kyrko-året med en pampig adventsgudstjänst med bland annat kyrkans körer. Efteråt serveras adventskaffe.

Luciafirande

I Margareta kyrkan firas Lucia på flera sätt. Läs mer på sidan 7.

Julfirande

Julafton börjar med samling vid krubban. Senare firas den med jul-tallrik, julklappsbyte, julsånger, gemenskap och julbön.

Kostnad 100 kr. Anmälan till expeditionen senast 17 dec.
Juldagen firas traditionsenlig julotta.

NOVEMBER

VECKA 45

Sön 11e **23 sön efter trefaldighet**
11.00 Högmässa.

VECKA 46

Sön 18e **Sön före domsöndagen**
11.00 Gudstjänst med små och stora. Barnkören medverkar.

VECKA 47 – INGEN VANLIG VERKSAMHET PGA BASARFÖRBEREDELSE

23–24 nov Julbasar

23 nov Kl 11.00 invigning i kyrkan, därefter öppet till 18.00
24 nov Öppet kl 11.00–16.00.

Sön 25e **Domsöndagen**
11.00 Högmässa.

DECEMBER

VECKA 48

Sön 2a **1 sön i Advent**
11.00 Högmässa.

VECKA 49

Ons 5e 12.00 Onsdagsträff. August Strindberg som konstnär. *Örjan Lundqvist*

Sön 9e **2 sön i Advent**
14.00 Barnens Luciafirande.
15.00 Barnens Luciafirande.

VECKA 50

→ Ons 12e 20.00 Lucia genrepkonsert.
→ Tors 13e 7.00 Luciamorgon.
→ 18.00 Luciakonsert.
→ 20.00 Luciakonsert.

→ Fre 14e 18.00 Luciakonsert.

Sön 16e **3 sön i Advent**
11.00 Högmässa.

VECKA 51

Ons 19e 12.00 Onsdagsträff. "Förklädd gud". Om julens poesi. *Örjan Lundqvist*

Sön 23e **4 sön i Advent**
11.00 Högmässa.

VECKA 52

Mån 24e **Julafton**
11.00 Samling vid julkrubban med stora och små. Julsånger.

14.50 Svenskt julfirande för små och stora.
17.00 Julbön.

→ **Tis 25e** **Juldagen**
7.00 Julotta. Kyrkkaffe.

26 – 30 december är kyrkan stängd.

Sön 30e **Sön efter jul**
11.00 Jultidens högmässa.

JANUARI

VECKA 1

Ons 2a Expeditionen öppen igen vardagar kl 9–12.

Sön 6e **Trettondedag jul**
11.00 Gudstjänst med små och stora. Minikören och Barnkören medverkar. Emmy Algefors avtackas. Julgransplundring.

VECKA 2

Sön 13e **1 sön efter trettondedag jul**
11.00 Högmässa.

VECKA 3

Ons 16e 12.00 Onsdagsträff.

Sön 20e **2 sön efter trettondedagen**
11.00 Högmässa.

VECKA 4

Sön 27e **Septuagesima**
11.00 Högmässa.

VECKA 5

Ons 30e 12.00 Onsdagsträff.

FEBRUARI

Sön 3e **Kyndelsmässodagen**
11.00 Högmässa med mottagande av kyrkoherde Per Anders Sandgren. Biskop Sven-Bernhard Fast.

VECKA 6

Sön 10e **Fastlagssöndagen**
11.00 Gudstjänst med små och stora. Dopfest. Semla.

VECKA 7

Tis 12e 18.00 Fettisdagsfest.
Ons 13e 12.00 Onsdagsträff.

Sön 17e **1 sön i fastan**
11.00 Högmässa.

VECKA 8

Sön 24e **2 sön i fastan**
11.00 Högmässa.

VECKA 9

Ons 27e 12.00 Onsdagsträff.

MARS

Sön 3e **3 sön i fastan**
11.00 Högmässa.

Med reservation för ändringar. Se hemsidan för de senaste uppdateringarna: www.svenskakyrkan.se/oslo.

Julgransplundring

Välkomna till gudstjänst med små och stora. Efteråt dansar vi ut granen och fikar.

En helg i oktober träffades en grupp för att lära sig att spela ukulele under ledning av Marcus Roos, ukulelelärare och musiker.

Helgen fylldes av sång, musik, skratt och ömmande fingertoppar. Kursen avslutades med ett uppskattat framförande av "Fattig bonndräng" i söndagens gudstjänst.

Ukulelekurs 11–13 jan

Nu har du en ny chans att delta i en ukulelekurs.

Den 11–13 januari 2013 anordnas en ny kurs i Margareta kyrkan. Inga förkunskaper krävs.

Ledare för kursen är Marcus Roos.

Kostnad: 500 kr (i det ingår fika och lån av ukulele).

200 kr för dig upp till 25 år.

Anmälan senast den 6 januari.

Kontaktperson: Ella-Britt Eriksson

Dopfest

Alla är varmt välkomna till en gudstjänst med små och stora. Alla barn som döpts under 2012 blir särskilt firade.

Anmäl till expeditionen senast 7 februari vilka nydöpta som kommer.

Fettisdagsfest

En kväll för hela församlingen med semlor, sång och underhållning.

Vårterminen startar

Lördag 5 januari
10.00 Minikören
11.00 Barnkören

Söndag 6 januari
11.00 Gudstjänst med små och stora, julgransplundring

Måndag 7 januari
18.00 Teatergrupp
19.00 Ung kör

Tisdag 8 januari
13.00 Babycfé
18.00 Hantverksgruppen
19.00 Kammarkören

Onsdag 9 januari
18.30 Kvällsmässa
19.00 18plus

Torsdag 10 januari
10.00 Babycfé

Söndag 13 januari
14.00 Söndagsöppet

Onsdag 16 januari
12.00 Onsdagsträff

Kyrkstämman

Margareta församlingen inbjuder till kyrkstämman efter mässan den 10 mars.

Konfirmation

Du som är 14 år i år eller äldre är välkommen till konfirmationsundervisning i Svenska Margareta kyrkan i Oslo. Inskrivningen är första advent – söndagen 2 december. Under våren träffas konfirmanderna varannan söndag.

Anmälan sker till församlingspedagog Ella-Britt Eriksson: mobil 92 22 55 32, ellabritt.eriksson@svenskakyrkan.se

Konfirmanderna 2012–2013.

Nytt från kyrkorådet

Foto: Gunnar Prytz Leland

Vill du ta kontakt med kyrkorådet?

Marie-Anne Sekkenes

Kyrkorådets ordförande

Mail: marianne.sekkenes@svenskakyrkan.se

Mobil: 97 11 16 60

Hem: 22 22 64 27

Kyrkorådet 2012

Ordförande: Marie-Anne Sekkenes

Vice ordförande: Karin Trydal

Solveig Kommandantvold

Barbro Marklund-Petersøne

Lilian Rogstad

Mikael Strandberg

Thomas Wagner

Richard Klingspor

Beryl Wilhelmsson

Hélène Tranell

Vik. kyrkoherde

Suppleanter

Ulrika Löfgren

Ingemar Thorin

Isabelle K Schlyter

Anita M. Hedén Johnsen

Fristen för oss som skall skriva i Margaretabladet denna gången är 14 oktober. Dagen är sedan gammalt kallad för första vinterdag. Vi går med andra ord in i en ny årstid.

När Margaretabladet kommer i brevlådan är vi inne i november. Vi har lagt höstens stämma bakom oss. Ett kyrkoråd och en budget för kommande år är troligen på plats. Vi har avtackat vår vikarierande kyrkoherde Gunnar Prytz Leland. Det har varit en period med gott ledarskap. För mig som ordförande har det varit stimulerande och tryggt att ha en erfaren ledare.

- Det är nu klart vem som blir vår nye kyrkoherde, Per Anders Sandgren har tackat ja och tillträder tjänsten den 10 januari 2013. Hans hustru Kristina Furberg Sandgren, som är diakon, kommer att tillträda tjänsten vid ett senare tillfälle. Under hennes tjänstledighet kommer Birgitta Hallqvist jobba som assistent med social inriktning från och med 1 november. Läs mer om Per Anders och Kristina på sidan 12.

- Vi arbetar med rekrytering av en kanslist och hoppas att vi finner en lämplig person. Intervjuer började i vecka 42.

- Tyvärr var Sicken Carlén tvungen att avsluta sitt vikariat efter en kort tid hos oss på grund av sjukdom i familjen. Vi har på grund av detta anställt en volontär, Frida Blom från Falköping.

- Glädjande är att förtroendevalda har tagit ansvar för kyrkkaffet de söndagar det fattas personal.

- Ytterligare en uppskattad person kommer att lämna oss. Emmy Algefors har sagt upp sin tjänst och flyttar vid årsskiftet hem till Sverige. Emmy har bland annat haft ansvar för barnkörerna. Vi kommer att sakna henne. Vi utlyser nu en tjänst som assisterande musiker, se nedan.

- I budgetförslaget för 2013 har kyrkorådet avsatt medel till att inreda ett kök i prästgårdens "privata" del. Vi har under hösten tillrättat arbetsplatserna för personalen. Kyrkoherden har flyttat in i prästgårdens "bibliotek" och representationsrummen används vid behov. Det är därför praktiskt att ha det privata köket i anslutning till bostaden på andra våningen.

- Läsrummet är färdigrenoverat. Det har blivit ljust och trivsamt.

- Kyrkorådets ledamöter kommer under vårterminen få en utbildningsdag. Frågor som skall genomgå är bland annat kyrkorådets uppgift, fördelning av ansvar avseende styrning och ledning samt förhållandet mellan församlingen och Svenska kyrkan i utlandet (SKUT).

- Bänkdynor har tyvärr tagit alldeles för lång tid. Tyget på provdynan vi fick var ljusare än provet vi valde.

Frida Blom är volontär i Margareta kyrkan till och med Lucia i år.

Marie-Anne Sekkenes
Kyrkorådets ordförande

Vi söker assisterande musiker

Du får

- arbeta med kyrkomusikaliska uppgifter vid gudstjänster och kyrkliga handlingar i Oslo, Stavanger, Bergen och Trondheim.
- ansvara för barnkörerna i Margareta kyrkan, Oslo.
- ingå i ett arbetslag med 10 anställda och många frivilliga.
- medverka i en rad olika verksamheter.

För mer information kontakta

Kyrkomusiker Sven Åke Svensson, tel. 97708420

Komminister Kajsa Kvarned, tel. 92221186

Kyrkorådets ordförande Marie-Anne Sekkenes, tel. 97111660

eller se hemsidan: www.svenskakyrkan.se/oslo

Sista ansökningsdag: 30 november 2012

Utställning – nya fönster till kyrkan

Per Vigelands fönster i Margareta kyrkan från 1945 totalförstördes vid bombattentatet den 22 juli 2011. De fyra fönstren, som hade bibliska motiv med bland annat barn och bröd, lämnades som en tackgåva till församlingen efter kriget. De var en påminnelse om en svensk-norsk historia från andra världskriget där Margareta kyrkan hade en viktig roll.

Lars Israel Wahlmans fönster som fanns när kyrkan invigdes 1925 hade olivfärgade, blyinfattade glas, men inga motiv. Wahlmans intention var att "Kyrkan skall inte utestängas från världen och världen skall inte utestängas från kyrkan". Dessa fönster släppte därför in en hel del ljus i kyrkorummet.

I somras inbjöds flera konstnärer till att arbeta med att ta fram förslag på nya kyrkfönster till Margareta kyrkan. Sex konstnärer har tackat "ja" på denna inbjudan och skall före 1 november inkomma med sina skissförslag i skala 1:10.

Kyrkorådet har beslutat att dessa förslag ska behandlas med sekretess och de kommer därför att presenteras anonymt. Kyrkorådet har också tillsatt en jury (med konstexpertis och representanter för kyrkorådet). Denna jury kommer också att vara anonym tills den har slutfört sitt arbete och gett sitt utlåtande. Juryns uppgift är att bedöma de inkomna bidragen med vikt på det konstnärliga och funktionen samt att rangordna de insända bidragen. Kyrkorådet har sedan att fatta beslut med hänsyn också till andra aspekter som kan vara av betydelse (såsom kostnadsnivå, synpunkter från Byantikvarien i Oslo och Riksantikvarieämbetet i Sverige).

I början av nästa år genomförs en utställning av skissförslagen för allmänheten. Intresserade ska då ha möjlighet att lämna in sina synpunkter. Juryn kommer att få del av de synpunkter som lämnas in av utställningens besökare.

När konstnärernas förslag nu ställs ut blir en intressant fråga om de anknyter till de förstörda fönstren, till originalfönstren eller om det bland förslagen finns andra intressanta motiv, som kan öppna nya perspektiv.

Vi räknar med att juryn ska kunna fatta sitt beslut före mars månads utgång och att kyrkorådet efter förhandlingar med försäkringsbolaget ska kunna fatta beslut före halvårsskiftet.

Gunnar Prytz Leland

Ur kyrkoboken

Döpta

18/8 William Larsén
Sophia Skagemo Lundgren
Eric Turk

19/8 Evelina Kollerud

26/9 Erik Erstad
Linnea Nylander

1/9 Amelia Søraunet Liedfeldt
Gabriel Olsen Säterhagen
Jacob Hvattum
Thea Sjögren

15/9 Jacob Woxholt

13/10 Nora Langli Bergdahl
Tuva Langli Bergdahl

Förrättningar bokas via expeditionen, kontaktuppgifter finns på sidan 3.

Kammarkörens körresa

Kammarkören åkte på körresa till Beitostølen 19-21 okt.

De trotsade snö och vind och gick en tur medan de övade på Durufles Requiem. I övrigt blev det massa god mat, hyttekos framför öppna spisen och en runda Fantasi.

Tack och hej då, Emmy!

Vår kantor Emmy Algefors har beslutat sig för att återvända till Sverige och avslutar därför sin tjänst i Margareta församlingen den 31 december.

Det är ännu inte klart vem som blir hennes efterträdare. Vi tackar Emmy för den tid hon har arbetat hos oss och önskar henne lycka till med nya utmaningar i Sverige.

Jag känner en stor tacksamhet för möjligheten jag fick att flytta till Oslo och arbetet i Margareta församlingen, främst med arbetet ute i satellitförsamlingarna. Det är många människor jag har fått möta under min tid i Norge, och alla har lämnat minnen kvar hos mig. Dessa minnen tar jag med mig och hoppas att våra vägar möts igen, någonstans i världen. Pax! Emmy

Välkomna, Per Anders och Kristina!

Per Anders Sandgren och Kristina Sandgren Furberg är två nya medarbetare i Svenska Margaretakyrkan. Kristina har fått tjänsten som diakon och Per Anders tjänsten som kyrkoherde.

Kristina är diakon med socionomexamen och just nu verksam i Kristinehamn. Där arbetar hon främst med att utveckla delaktighet och "frivilligarbete" i församlingen. För att bland annat kunna slutföra ett påbörjat projekt och en pågående handledarutbildning tillträder hon tjänsten i Svenska Margaretaförsamlingen först 2014.

Per Anders tillträder som kyrkoherde dagarna efter nyår. Han är just nu enhetschef vid Karlstads stiftskansli.

2007 till 2011 tjänstgjorde bägge i Svenska kyrkan i Melbourne. Innan dess bodde de på Gotland och verkade i olika funktioner. Kristina har bland annat varit föreståndare för Visby Stifts stiftsgård, arbetat med att utveckla ekumenik mellan kyrkorna i Östersjöområdet samt varit diakon i sjukhuskyrkan. Per Anders har varit kaplan i Visby domkyrka, militärpastor och stiftsprost i Visby.

Förutom Per Anders och Kristina består familjen av två vuxna barn, Elias och Hannes (den riktigt långa på bilden), samt Nils, 13 år. Av barnen är det bara Nils som flyttar med till Oslo.

En del av familjens fritidsintressen handlar om musik på olika sätt. Per Anders och Nils sjunger i körer och spelar olika instrument. Kristina skriver lyrik som ofta tonsätts av olika tonsättare. Företträdesskriv hon psalmtexter och texter till körverk. För verket *Böner i advent* tilldelades hon och tonsättaren Maria Hultén Svenska kyrkans kulturstipendium 2006. Det senaste verket, *Paradoxa*, en familjemässa för barn- och vuxenkör, solister och församling, uruppfördes precis i Bodals kyrka på Lidingö.

Per Anders har forskarexamen, teologie licentiat, och har skrivit två mindre avhandlingar. En om värnpliktigas relation till kyrkans militärsjälvård under 1990-talet, och en om medarbetarskap utifrån kyrklig praxis och teologi. Han är prost honoris causa, hedersprost, sedan 2005.

Stavanger

Babycafé

Kampen kirke, tisdagar kl 13-15:
20 november, 4 december och
18 december.

Adventsgudstjänst, Domkyrkan,

Lördag 1 december kl 14.00.
Adventsrika i kryptan.

Bergen

Babycafé

Nykirken, onsdagar kl 9.30-11.30:
21 november, 5 december och
19 december.

Adventsgudstjänst, Korskirken

Söndag 2 december kl 10.00.
Adventsrika på hotell Grand Terminus.
Anmälan till fiket senast 29 november,
emmy@emmyalgefors.se

Trondheim

Babycafé

Ilen kirke, tisdagar kl 13-15:
13 november, 27 november och
11 december.

Cafékväll, Pilegrimgården

Måndag 12 november 18-19.30

Adventsgudstjänst, Hospitalkirken,

Söndag 2 december kl 18.00.
Adventsrika i kyrkan.

Svensk Lucia, Ilen kirke

Lördag 15 december kl 16.00.
Luciatåg med 130 ungdomar från
Östersunds musikklasser.

Mer information: www.svenskakyrkan.se/oslo/norge

Kajsa Kvarned
Mobil: 92 22 11 86
kajsa.kvarned@svenskakyrkan.se

Emmy Algefors
Mobil: 92 22 43 43
emmy@emmyalgefors.se

Foto: Gunnar Prytz Leland

Stavanger, Bergen och Trondheim

Adventsgudstjänster

Advent och Lucia närmar sig med stora steg och det är något vi kommer att uppmärksamma i våra satellitförsamlingar.

Förra året kombinerade vi första adventsfirande med Lucia, vilket uppskattades av många och därför gör vi om konceptet i år i Bergen och Stavanger. Trondheim får ett något mer storslaget Luciafirande, läs mer här på sidan.

Vid våra gudstjänster och andra träffar möter vi många, både gamla och unga, nyinflyttade och bofasta, svenskar och norrmän, möten vi minns. Särskilt många kom till förra årets adventsgudstjänster och vi hoppas vi blir minst lika många i år.

Lördagen den 1 december reser vi till Stavanger och firar adventsgudstjänst i Domkyrkan kl. 14.00. Medverkar gör Kajsa Kvarned, Emmy Algefors samt en vokalsemblem med professionella, svenska sångare, som bjuder på både traditionella och nya advent-, Lucia- och julsånger. Kanske dyker även ett Luciatåg upp?

Efter gudstjänsten serveras adventsfika med Lussekatter och kanske även julmust i Domkyrkans krypta.

Bergen får besök av oss, Kajsa och Emmy samt ovan nämnda vokalsemblem, söndagen den 2 december, då vi firar advent i Korskirken kl. 10.00. Tillsammans sjunger vi våra välkända adventspsalmer, tänder det första adventsljusets samt lyssnar till både välkända och mindre kända körsånger.

Adventskaffe serveras efter gudstjänsten på hotell Grand Terminus. *Till detta adventskaffe behöver vi en anmälan, den skickar du på mail till emmy@emmyalgefors.se senast den 29 november.*

Till gudstjänsten behöver du inte anmäla dig, ta gärna med dig dina norska vänner.

Emmy och vokalsemblen reser vidare till Trondheim där vår svenske präst Gunnar Prytz Leland tar emot oss för en adventsgudstjänst i Hospitalkirken, söndagen den 2 december kl 18.00. Vi hoppas att många Trondheimsbor vill fira första advent med oss, både i ord och ton. Efter gudstjänsten dukar vi upp adventsfika med svenska lussekatter i kyrkan.

Svensk Lucia i Ilen kirke, Trondheim

När decembermörkret har lagt sig väntar vi in Lucia. Lördagen den 15 december kl 16.00 skrider hon in i Ilen kirke och i sitt följe har hon 130 körsångare och musiker från Östersunds musikgymnasium. Vi ser fram mot en stor musikupplevelse med ett traditionellt svenskt Luciatåg.

Övrig verksamhet

Vi besöker regelbundet våra städer Bergen, Trondheim och Stavanger. Babycafé ges varannan vecka i alla tre städer. Se kalendern här intill för datum, tid och lokal. Cafékvällar med samtal ges vid enstaka tillfällen.

Till vintern satsar vi förutom gudstjänster och babycafé även på semlefest när fettisdagen närmar sig.

Har du önskemål om verksamhet? Vad kan vi göra för er svenskar ute i våra satellitförsamlingar? Tveka inte att höra av dig till oss med förslag eller funderingar.

All vår verksamhet är kostnadsfri. Kollekt tas upp vid våra gudstjänster. Fika till självkostnadspris.

Varmt välkomna till verksamheten!

Kajsa Kvarned & Emmy Algefors

Kyrkvärdarna i Margaretakyrkan

Margaretakyrkan är full av liv! Mäniskor kommer och går, unga, medelålders och gamla. Varje dag sker ett eller annat. Men i en kyrka ligger tyngdpunkten alltid på söndagens gudstjänst, och här kommer kyrkvärdarnas insats till synes.

I Svenska kyrkan har kyrkvärdar funnits sedan länge. Detta ämbete har daterats så långt tillbaka som 400-talet, enligt en auktoritet. Det är det äldsta förtroendeuppdraget vi har i kyrkan och är till och med nämnt i landskapslagarna. Ordet hör etymologiskt ihop med gård-var, ta vara på, vakta. Kyrkvärdarna skulle alltså förvalta, ta vara på församlingens tillhörigheter. Detta var aktuellt ända fram till 1870. Att utses till kyrkvärd ansågs som en stor ära, det var inte vem som helst som kunde iklä sig den titeln. Och lite av äran föll också på hustrun – kyrkvärdsmora var inte heller vem som helst, på landsbygden ofta storbonden (och hans hustru), eller en annan betrodd person. Och eftersom det i det gamla bondesamfundet bara var de besuttna som hade råd och möjlighet att rycka in, när så behövdes, gav det ett drag av social upphöjdhed åt ämbetet. Så var det förr. Idag har vi en mer kontaktskapande uppgift. Vid gudstjänsten tar vi emot och välkomnar kyrkobesökarna, hjälper tillrätta, svarar på frågor. I våra dagar är en kyrkvärd en person som har tjänat kyrkan, slutit upp om olika uppgifter där och visat sitt intresse för det som föregår i kyrkan. Så sträck på er alla nio som idag tjänar i Margaretakyrkan!

Vad gör en kyrkvärd?

Det har antagligen också växlat under årens gång. Idag möter vi upp i god tid före klockan 11 på söndagförmiddag. Dessförinnan har vi fått en mail från tjänstgörande präst som berättar om söndagens agenda, det vill säga texter och böner som skall läsas och som vi övar på hemma. Det gäller att läsa högt och tydligt, felfritt, så att församlingen uppfattar budskapet. De speciella person- och ortsnamnen i Bibeln måste ibland slås upp, så att de blir korrekt uttalade. Vi ser till

Anita Hedin Johnsen

jobbar i "NAV, Sørums kvalifiseringsprogram for folk uten arbeid". Hon är van kyrkobesökare, aktiv på hemmaplan men i högsta grad också i Margaretakyrkan. Så här säger hon om att vara kyrkvärd: "Kyrkvärdskapet är viktigt, för det visar att kyrkan är oss alla, inte bara prästen eller organisten. Jag tycker det är givande att få bidra till gudstjänsten. Det är ett förtroende jag fått av kyrkorådet. Vi är ett trevligt 'gäng' och man ställer upp för varandra när man har fått förhinder en söndag."

Barbro Marklund-Petersöne

är vår sångerska, professor vid Musikhögskolan i Oslo. Hennes närvaro i kyrkan gör psalmsången fylligare och vackrare. Hon kommer från Västerbotten, är kyrkvän och har sin bakgrund i EFS. Hon har även suttit i kyrkorådet i Piteå, liksom här i Oslo. "Att vara kyrkvärd är ett viktigt uppdrag, att förbereda och sedan läsa texterna ger mig insikt i vad texterna handlar om och jag hinner tänka igenom söndagens budskap. Det ger mig krafter i den kommande arbetsveckan."

Margareta Braastad

är ofta i Bergen eftersom hon är "bestemor" till två små där. Särskilt i advents- och jultid händer det att hon tjänstgör som kyrkvärd vid Margaretakyrkans gudstjänster hos våra landsmän i väster.

Solveig Kommandantvold

Källor: C.H.Martling, under kyrkvärds kurs på Dömle stiftsgård, Värmland, 1990
Dagboken 2012-2013

Mikael Strandberg

är de gamlas alltiallo. Som "intensivsykepleier" vet han hur mycket en hjälpare hand betyder för osäkra ben. Mikael har kyrkvana från Sverige: har varit konfirmations- och ungdomsledare, kyrkvärd. Men han är också musikaliskt aktiv, både i kör och som blockflöjtist. När han ibland sitter på orgelpallen leder han psalmsången, men tar ofta till blockflöjten som ackompanjemang eller när preludiet skall spelas. Dessutom ställer han upp som kyrkbusschaufför när det behövs.

Solveig Kommandantvold,

Jag själv, har funnits som kyrkvärd många år, tillfrågad av Örjan Lundqvist. Det är alltid lika högtidligt att tjänstgöra, gå med i processionen med bok eller nattvardskärl, ibland kanske bärande korset. Man känner att man finns med i ett större sammanhang, den världsvida kyrkan. Det är verkligen ett hedersuppdrag, som vi alla är glada och stolta att få utföra.

Marie-Anne Sekkenes,

välkänd i Margaretakyrkan som flerårig ordförande i Kyrkorådet. Tillfrågad av Örjan Lundqvist sade hon ja att vara kyrkvärd redan 1994. Marie-Anne är glad över att få hälsa kyrkobesökarna välkommen och dela ut psalmbok till var och en. Men hon är också påpasslig när besökande barn är oroliga – det kan ju bli lite långsamt och stilla för dem – då plockar hon fram papper och kriter eller en rolig bok. Det brukar hjälpa! Att hjälpa till med nattvardsutdelandet har varit en barriär, men hon har vant sig vid det och tycker det går lättare nu.

Marianne af Sandeberg Holm

är vid denna tiden på sin årliga höstsejour i Syd-Spanien och frekventerar utlandskyrkan där. När hon är hemma säger hon aldrig nej när man ber henne ta en extra söndag som kompensation för bortavaro höst och vår, vid sidan av de ordinära dagarna.

Thomas Wagner

sitter i kyrkorådet och är en aktiv medlem i fastighetsnämnden, där han har en skarp blick för allt som behöver repareras. Thomas är särskilt glad i advents- och jultidens högtider. Inte minst värdefullt är det att han gärna ställer upp på julottan, den grytidiga morgonen, när Oslo och Norge sover sin söta julsömn.

Richard Klingspor

arbetar i "Kirkens SOS". Där har han en viktig uppgift som lyssnare för människor med behov av någon att tala med. Genom aktiv insats som kyrkorådsmedlem och kyrkvärd har han kontakt med Svenska kyrkan. Även han är musikaliskt aktiv som körsångare. Det är en njutning att höra Richard läsa texten.

Returadresse:

Svenska Margaretaförsamlingen
Hammersborg Torg 8B
NO-0179 Oslo

B-Økonomi
B-economique

DISTRIBUERT AV POSTEN
posten
NORGE
NORGE P.P. PORTO BETALT

Barnens sida

Julpyssel

Glittertapp

Det här behöver du:

- Långa piprensare
- Vitlim
- Tråd för upphängning
- Glitter
- Något att vira piprensaren kring

Du behöver piprensare som är så långa som möjligt. Ju längre piprensare desto längre glittertapp.

1. Vira piprensaren runt något smalt som till exempel en blyertspenna.

2. Böj till en liten krok i översta änden på tappen.

3. Dra ut tappen så den ser ut som en liten spiral.

4. Stryk lim längs med tappens sidor eller tryck ut lim på en papptallrik och rulla tappen i limmet.

5. Håll i tappens krok och strö glitter över limmet på tappen.

När limmet har torkat så kan du hänga upp ett snöre i kroken och sedan pryda din julgran med en äkta glittertapp.

Pingiskulor

Det här behöver du:

- Pingisbollar
- Vitlim
- Färg (hobbylack eller allmogefärg)
- Glitter och paljetter
- Tjusigt snöre
- Något att göra hål med (till exempel en tjock stoppnål)

1. Tryck hål rakt igenom pingisbollen.

2. Måla pingisbollen i valfri julig färg. Du kan måla lite olika detaljer på den som dekoration.

3. Trä en ögla av ett tjusigt snöre (till exempel guld- eller silverfärgat) genom kulan och gör en lite knut i ena änden.

4. Limma fast paljetter på kulan eller stryk ut långa strängar av vitlim på kulan, strö sedan glitter över limmet.

Häng upp den färdiga pingiskulan i julgranen och känn dig stolt.

